

ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลทำให้ผู้ป่วยเด็กโรคหืดเฉียบพลันต้องกลับมารับการรักษาในโรงพยาบาลศิริราชซ้ำ

วีรพงศ์ ลิลิตวัฒน์

บทนำ : อุบัติการณ์การรักษาโรคหืดเฉียบพลันในที่ต้องกลับมารับการรักษาในโรงพยาบาลศิริราชซ้ำตั้งแต่ปี พ.ศ.2546-2548 คิดเป็นร้อยละ 10 ต่อปีซึ่งนับว่าค่อนข้างสูงทั้งที่การรักษาได้ทำตามการรักษาของต่างประเทศและมีการนำ Siriraj asthma score มาใช้ ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านคุณภาพชีวิตและค่าใช้จ่ายจึงควรหาทางแก้ไขและป้องกัน

วัตถุประสงค์ : ศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำในกลุ่มผู้ป่วยโรคหืดเฉียบพลันเพื่อนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและลดการเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์และวิธีการ

ประชากรที่ศึกษา : โดยเก็บข้อมูลผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาครั้งแรกและรักษาซ้ำในภาควิชากุมารศิริราชตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2550 โดยใช้รหัส ICD-10 : J45.9

วิธีการ : เป็นการศึกษาแบบ retrospective study โดยใช้รูปแบบ case-control study โดยรวบรวมผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าโรคหืดเฉียบพลันโดยกุมารแพทย์สาขาหน่วยโรคภูมิแพ้ทั้งผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาครั้งแรกและรับการรักษาซ้ำตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549-2550 ผู้ป่วยที่ศึกษาไม่รวมถึงผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง เช่น โรค Bronchopulmonary dysplasia, interstitial lung disease เป็นต้น

ตัวแปร : ตัวแปรที่นำมาศึกษาได้แก่ demographic data, comorbid allergic disease, level of asthma control, compliance of treatment เป็นต้น สถิติที่นำมาวิเคราะห์ใช้โปรแกรม SPSS version 13 โดยหาค่าความสำคัญทางสถิติด้วย Odd's ratio และ 95 Confidence interval รวมถึงค่า P value

ผลการศึกษา : ประชากรที่ศึกษา รวมทั้งสิ้น 76 คน อายุ 0-14 ปี ผู้ชาย 49 คน ผู้หญิง 27 คน กลุ่มที่เข้ารับการรักษาโดยโรคหืดครั้งแรก 56 คนและเข้ารับการรักษาซ้ำ 20 คน

ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลเพิ่มการเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาลศิริราชคือ ประวัติโรคภูมิแพ้ในบิดาหรือมารดา (OR = 3.17, 95% CI 3.34-262.17) ประวัติการได้เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต (OR 29.62, 95% CI 3.34-262.17) ระดับความรุนแรงของการควบคุมโรคหืด (Partly controlled asthma OR 4.83, 95% CI 1.24-18.87 Uncontrolled asthma OR 29, 95% CI 2.25-373.77) และประวัติการได้รับยาฉีดสเตียรอยด์ตั้งแต่การนอนโรงพยาบาลครั้งแรก (OR 8.33, 95% CI 2.46-28.19)

ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลลดการเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาลศิริราชคือประวัติการได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ (OR 0.24, 95% CI 0.16-0.36)

สรุป : การศึกษานี้บ่งชี้ว่าถ้าผู้ป่วยที่มีประวัติการได้เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต, ระดับความรุนแรงของการควบคุมโรคหืดรวมทั้งประวัติการได้รับยาฉีดสเตียรอยด์และประวัติโรคภูมิแพ้ในบิดาหรือมารดาสมควรเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาลและผู้ป่วยโรคหอบหืดควรได้รับคำแนะนำการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่

Factors affecting acute asthmatic attack readmission in

Department of Pediatrics, Siriraj Hospital

Weerapong Lilitwat

Introduction : Of total pediatric asthmatic patients at Siriraj hospital, the percentage of the incidence of readmission is approximately 10%. The incidence of readmission is high compared to other countries (7-9%)⁸. The admission has an impact in patient's quality of life and cost in hospitalization. The identification of the risk factors for readmission in these patients should be necessary for preventive measures.

Objectives : To define the risk factors for acute asthmatic attack of readmission in pediatric patients.

Materials and methods :

Subjects: The asthmatic patients admitted and readmitted due to acute asthmatic attack in pediatric department of the Siriraj Hospital during 2006 – 2007 were identified.

Methods: A retrospective case-control study over 2-year period was performed at Department of Pediatrics Siriraj hospital. The risk factors for admission were identified in both first admission and readmission. Readmission was defined as the patients who had readmitted in the hospital during one-year period.

Relationship between readmission in asthmatic patients and the risk factors such as comorbid allergic disease, level of asthma control, compliance of treatment were assessed using logistic regression analysis in univariate model and Pearson chi's square statistic.

Results : Seventy six patients (49 males and 27 females) were included in this study. There were 56 patients in first admission and 20 patients were in readmission group.

The risk factors for readmission were parental history of allergic disease (OR = 3.17, 95% CI 3.34-262.17), history of ICU admission (OR 29.62, 95% CI 3.34-262.17), level of asthma control (Partly controlled asthma OR 4.83, 95%CI 1.24-18.87, Uncontrolled asthma OR 29, 95% CI 2.25-373.77) and intravenous steroid at 1st admission (OR 8.33, 95% CI 2.46-28.19) .

The factor that decreased readmission was history of influenza vaccination (OR 0.24, 95% CI 0.16-0.36).

Conclusion : The factors that increased risk of readmission in Siriraj hospital were history of ICU admission, level of control and intravenous steroid at 1st admission and parental history of allergic disease. The factor that decreased risk was history of influenza vaccination.